



CIRIUS
Danmark

EYES-DK 2004

Idræt fremmer forståelsen

En præsentation af projekter og perspektiver i forbindelse med Året for Uddannelse gennem Idræt

Indhold

Idræt fremmer forståelsen	4
De dansende amarzoner	6
Sansemotorik – godt for leg og læring	9
Man bliver ikke bedre til matematik ved at klatre i træer	10
Alternativ idræt og aktiv rekruttering	15
Et internationalt idrætsakademi	17
Kropslig intelligens	19
Oversigt	21

ISBN: 87-90021-98-3

EYES-DK 2004 – Idræt fremmer forståelsen.

**Redaktion: CIRIUS v/ Annemarie Ottleslev (manuskript)
og Anders Tybjerg**

Design: Bysted

Tryk: Centertryk

Foto: Scanpix, Sport Foto og Chili Foto & Arkiv

Oplag: 1.000 stk.

Udgivet af CIRIUS

Fiolstræde 44, 1171 København K

Tlf. 33 95 70 00

cirius@ciriusmail.dk

www.ciriusonline.dk

CIRIUS er en styrelse i Undervisningsministeriet.

**CIRIUS arbejder for at styrke internationaliseringen
af alle danske uddannelser.**


CIRIUS
Danmark

EYES-DK:

Samarbejde om børn og unges idrætsvaner i skole- og fritidsliv

Idræt har en stor andel i den alsidige udvikling af børn og unge mennesker. Igennem idræt lærer vi tolerance og accept af aftalte regler. Idrætten skaber også et samvær, som kan være med til at fremme integrationen. Imidlertid er det kendt, at der er en stadigt stigende gruppe af børn, som bliver mere inaktive, og som det er svært at nå med de traditionelle tilbud. Det er regeringens ønske, at endnu flere børn og unge skal motiveres til idrætsaktiviteter både i skole- og fritidsliv.

EU vedtog i 2003 at sætte fokus på idrættens pædagogiske dimension ved at gøre året 2004 til Det Europæiske År for Uddannelse gennem Idræt – på engelsk EYES 2004. I Undervisningsministeriet og Kulturministeriet så vi det som en kærkommen lejlighed til at afsætte en dansk pulje på 1 million kroner til støtte for projekter, der netop skulle prøve på at motivere flere børn og unge til idrætslig udfoldelse både i og udenfor skolen.

Puljen kom til at hedde EYES-DK, og pengene er kommet 19 danske projekter til gode. Udgangspunktet har været at styrke partnerskabet mellem uddannelse og idræt ved at lade uddannelsesinstitutioner og idrætsorganisationer samarbejde om at lave aktiviteter for eller med henblik på børn og unge.

I regeringen mener vi, at idrætten skal integreres på en bedre måde i undervisningen af både børn og unge. Vi synes også, at opgaven med at skabe gode idrætsvaner og øget bevægelsesglæde løses bedst i fællesskab mellem det offentlige og det private. Foreninger, skoler, institutioner, kommuner og ildsjæle har her været på banen i forbindelse med afviklingen af projekterne.

På dansk grund har Det Europæiske År for Uddannelse gennem Idræt givet mange gode oplevelser og interessante input – hvoraf nogle er beskrevet i denne publikation. Håbet er, at projekternes initiativer kan være til inspiration for fremtidige aktiviteter på området børn og unge – uddannelse og idræt.



Undervisningsminister
Bertel Haarder

Kulturminister
Brian Mikkelsen

Idræt fremmer forståelsen

I forlængelse af EU-initiativet, Europæisk År for Uddannelse gennem Idræt, oprettede Undervisningsministeriet og Kulturministeriet en dansk pulje på 1 million kroner, der er uddelt til i alt 19 danske projekter, hvor uddannelsesinstitutioner og idrætsorganisationer har arbejdet sammen om aktiviteter for børn og unge eller behandlet temaerne idræt og uddannelse i relation til børn og unge.

De danske projekter

Projekterne repræsenterer en stor spredning: Fra konferencer i universitetsregi til danseundervisning for indvandrerpiger. Projekterne har inddraget elementer som sundhed, natur, interkulturelle og olympiske værdier, nogle har kastet lys på de særlige problematikker og perspektiver, der eksisterer i relation til idræt for børn og unge med særlige behov. Der har i Året for Uddannelse gennem Idræt været arrangeret cirkus-idræt for marginaliserede unge

i Københavns Nordvestkvarter, sat fokus på idrættens betydning for udviklingen af fysiske, sociale, kognitive og emotionelle kompetencer hos børn og unge ved Århus Universitet samt bygget bro imellem Gl. Rye Skole og de lokale foreninger i den nærliggende landsby Ry til gavn for børnenes skole- og fritidsliv.

Erfaringer & perspektiver

Året for Uddannelse gennem Idræt har ikke blot givet anledning til afholdelse af interessante konferencer og sjove oplevelser, men har i flere tilfælde initieret blivende samarbejde mellem foreninger og skoler. En af de involverede fra Egebjerg Kommune konkluderer på spørgsmålet om, hvorfor skoler og foreninger ikke arbejder sammen: "De kender ikke hinanden!", og i den sammenhæng har det danske År for Uddannelse gennem Idræt været værdifuldt.

Skoler, foreninger og fritidstilbud dækker forskellige sider af børns

Fakta om EYES

2004 blev af Rådet for Den Europæiske Union og Europa-parlamentet udnævnt til Europæisk År for Uddannelse gennem Idræt, **EYES = European Year of Education through Sport.**



og unges liv, og hvis man snakker sammen om udbud, motivation, rekruttering eller særlige problemer, kan man komme længere. Højbjerg-Trænings motorikprojekt er et eksempel på et samarbejde, der inddrager de tre parter. Projektet illustrerer også, at den private forening har nogle resurser, som på fordelagtig vis kan supplere de faglige kompetencer, der i øvrigt findes i det offentlige regi.

Hvordan man motiverer og rekrutterer børn og unge til at deltage i idrætsaktiviteter, har været et gennemgående element i stort set alle projekter. En mulighed, som flere har benyttet sig af, er at lægge aktiviteten i direkte forlængelse af skolegangen. En anden løsning har oplagt været at finde frem til, hvilke idrætsaktiviteter børn og unge efterspørger. Foreningen FFIH spurgte de involverede skolars lærere, hvad børnene kunne være interesseret i; og Egebjerg Kommune gennemførte en stor fritidsundersøgelse, hvor

børnene på spørgeskema angav, hvad de kunne tænke sig at gå til.

Idrættens mulighed for at styrke integration har været omdrejningspunkt i flere projekter. Dansk Handicap Idrætsforbund har sat fokus på en inkluderende idrætsundervisning for handicappede børn, og Hørning Produktionsskole har brugt idrætten til at forbedre livskvaliteten og sundhedstilstanden hos unge med særlige behov. Flere projekter har sat fokus på etniske gruppers integration i det danske foreningsliv. Foreningen FFIHs gode lokale netværk hjalp både i rekrutteringsfasen og undervejs i forløbet. Pigerne fik fært af foreningslivet, og en del af dem er efterfølgende startet i klub.

Målet var at sætte fokus på idrættens betydning for børn og unge og deres personlige, sociale og fysiske udvikling via de værdier, som idrætten formidler. Idrætten kan styrke børns og unges sociale evner igennem oplevelser med teamwork og fair play i et alsidigt kulturelt miljø.

Et af midlerne til at fremme disse mål er et øget samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne og idrætsorganisationerne og mellem formelle og uformelle idræts- og læringsmiljøer.

Tilskuddet fra den danske EYES-pulje er givet til 19 projekter, hvor uddannelsesinstitutioner og idrætsorganisationer har

arbejdet sammen. Projekterne har modtaget mellem 22.000 og 80.000 kr.

Desuden har to danske parter modtaget tilskud fra EU's EYES-pulje, nemlig Brennerup Folkehøjskole og idrætsorganisationen ISCA. ISCA fik tilskud til to projekter.

De dansende Amarzoner

Med et solidt lokalt netværk i ryggen er det lykkedes foreningen FFIH på Amager i København at starte flere idrætshold kun for piger - især for dem med en anden etnisk baggrund end dansk. Baggrunden er undersøgelser, der viser, at denne gruppe af piger er underrepræsenteret i idrætsforeningerne.

Foreningen til Fremme af Idræt i Holmbladsgade (FFIH), et barn af områdets kvarterløftsprojekt, gik i Året for Uddannelse gennem Idræt sammen med Danmarks Idrætsforbund (DIF) og lokale skoler om at tilbyde idræt til piger med en anden etnisk baggrund end dansk. Projektet hedder Amarzone, og idrætsaktiviteterne startede i september 2004 og er fortsat i 2005.

Aktiviteterne omfatter for tiden funk for elever i 5.-10. klasse og 3.-6. klasse. Til at begynde med var der også et hold med kids volley, men holdet er – så at sige – segnet under sin egen succes. "Kids volley-instruktøren har simpelthen tømt sit hold ud i Amager Volley Klub. Han begyndte med 12-15 piger. Ved at tage pigerne med over i klubben og ud til stævner, har han givet dem en fornemmelse for sporten og foreningslivet. Det har motiveret hovedparten af pigerne til at starte i klubben. Styrken ved hans undervisning har været at have fokus på idrætten, samtidig med at han har skabt et socialt fællesskab for pigerne, der kommer fra vidt forskellige kulturelle baggrunde", fortæller Camilla Liv Andersen, idrætskonsulent i FFIH.

Sundhed og pigemiljø

Projektets formål er at få motiveret den udvalgte gruppe af piger til fysisk aktivitet og aktiv deltagelse via deres medlemskab i idrætsforeningerne – blandt andet med det sigte at forebygge

fedme og livsstilssygdomme. Konsulent Anne Birgitte Madsen fra Danmarks Idræts-Forbund, der er partner i Amarzone-projektet, lægger stor vægt på den sundhedsmæssige gevinst, når hun fortæller om baggrunden for projektet. "Undersøgelser viser, at gruppen af piger med anden etnisk baggrund end dansk er underrepræsenteret i idrætsforeningerne. Den ældre generation af indvandrerkvinder har højere hyppighed af diabetes 2 end danske kvinder. Derfor er kombinationen af idræt og sundhed vigtig i projekter som dette – for netop at forebygge og gøre de unge mere bevidste om sundhed", forklarer Anne Birgitte Madsen.

Det er naturligvis væsentligt at dyrke idræt i relation til det sundhedsmæssige, men sagen er jo, at børn ikke dyrker idræt, fordi det er sundt, men fordi det er sjovt. "En ting er selve idrætsaktiviteten, men Amarzone handler også om at skabe et pigemiljø, dvs. at det sociale skal være med", påpeger Anne Kristine van der Zaag, der er den daglige koordinator for projektet, og hun supplerer: "Det er vigtigt for pigerne at føle, at de er med i noget. Pigerne har fået et medlemskort og en t-shirt med navnet "Amarzone" på, som de kan bruge overalt, bl.a. til de danseopvisninger, de er begyndt at deltage i."

Danseoptræden som gulerod

2004 gik med organiseringen af projektet og etableringen af holdene, mens der i 2005 er kommet fokus på udadrettede aktiviteter. Pigerne har fået en ny, 17-årig instruktør, Amanda Oppermann, som både har vundet konkurrencer og været med i en pigedansegruppe.

Den unge instruktør med de fine meritter er i høj grad et forbillende for pigerne. Hun kan både motivere og fastholde dem.







De livlige Amarzone-piger mødes til fælles funkdans i en gymnastiksal på Amager i København

→ "Fælles for pigerne og Amanda er, at de er glade for at komme ud og optræde. Amanda er god til at lave koreografi og meget frisk på at lave opvisninger. I forbindelse med en kulturdag i Holmbladsgadekvarteret ville pigerne gerne optræde med deres funk. I perioden inden kneb det med mødedisciplinen, men Amanda sagde til dem, at de var nødt til at komme hver gang, hvis de skulle være med i en opvisning, og det havde effekt. Tilslutningen har været rigtig stor", fortæller Anne Kristine van der Zaag.

Det gode lokale netværk

Amarzone-projektets succes kan først og fremmest tilskrives et godt lokalt netværk. Foreningen FFIH har kontakt til repræsentanter fra Ungdomsrådgivningen, de lokale skoler, Amager Ungdomsskole, Sundby bibliotek og pigeklubben Chili Girlzz samt andre idrætsforeninger i området.

"I forbindelse med Amarzone-projektet har samarbejdet med især skolerne været rigtigt godt. Vi har fået mobiliseret lærerne til at hjælpe os med at rekruttere elever til holdene. Rekrutteringen er foregået ved, at vi har fået lov til at komme ud på skolerne og gøre reklame for aktiviteterne, som i øvrigt finder sted på

skolerne. På den måde har skolerne hele vejen igennem bakket op om projektet", beretter Camilla Liv Andersen. Derudover fremhæver hun fordelene ved kontakten til skolerepræsentanterne:

"De kender jo pigerne igennem den daglige kontakt og kan derved dirigere os på vej. De har givet rigtig god sparring, bl.a. har de inspireret til, hvilke aktiviteter pigerne efterspørger og om særlige problematikker såsom, hvordan man håndterer idræt og ramadan."

Perspektiv

Også andre af de støttede projekter har i overensstemmelse med prioriteterne fra EYES koncentreret deres kræfter om aktiviteter, der inddrager etniske grupper og minoritetskulturer. Aalborg Ungdomsskole har parallelt til FFIHs initiativ etableret karateundervisning for tosprogede piger. Københavns Cirkusskole har stået for at arrangere cirkusidrætsaktiviteter for Nordvestkvarterets marginaliserede børn og unge, og Køng Idrætshøjskole på Fyn har sat fokus på idræt som middel til integration af unge med minoritetsbaggrund.

Kontaktoplysninger: se oversigten s. 21

Sansemotorik – godt for leg og læring

Et efteruddannelsesstilbud i sansemotorik til det pædagogiske personale i børnehaveklasser og SFO'er kommer børn i Højbjerg til gode. Med målrettet, individuel træning skal børnene blive bedre til at bevæge og koncentrere sig.

“Det er som at få en appelsin i turbanen”, så begejstret og markant udtaler skoleleder ved Kragelundskolen Lene Mols sig om det kursus, foreningen Højbjerg-Træning har tilrettelagt. Projektet “Motorik 8270. Et skole - foreningssamarbejde” består i efteruddannelse af pædagogisk personale. Et 15-timers instruktionskursus ruster deltagerne til at observere og vurdere børnenes motoriske kunnen samt til at instruere i øvelser, der understøtter det enkelte barns bevægelsesmæssige udvikling. Udgangspunktet er sansemotorikken, som sætter fokus på sammenhængen mellem bevægelse og sansebearbejdelse i hjernen. Erfaringer viser, at sansemotorisk træning både kan styrke børn fysisk og psykisk og forebygge adfærds- og indlæringsproblemer.

To skoler i Højbjerg, nær Århus, Kragelundskolen og Skåde skole og deres tilhørende SFO'er har lagt børn og personaleresurser til. Projektet begynder med en videoscreening af børnene i 0. klasse. Via optagelserne analyseres børnenes bevægelser sammen med instruktører fra Højbjerg-Træning. Lærere og pædagoger undervises så i forskellige øvelser og redskaber til brug for sansemotorisk

træning. Afslutningsvis screenes børnene igen med henblik på at aflæse effekten af træningen.

Nye tilgange

Begge skoler beretter, at de har haft et ønske om at gøre noget mere ved det motoriske, og at kurset har givet gode konkrete bud på, dels hvordan lærere og pædagoger kan sætte ind på det motoriske område, dels på hvilke årsager der ligger til grund for børn med bevægelsesvanskeligheder og koncentrationsproblemer. Kurset har således suppleret det pædagogiske personales egen faglige baggrund.

“Kurset har givet os en forståelse af, hvor vigtigt det er, at man kender det enkelte barn godt, fordi børnene skal behandles meget individuelt, f.eks. når det drejer sig om motoriske vanskeligheder. Tidligere har vi måske sagt: “Løb en tur”, men det er ikke altid dét, der skal til. Vi har fået nye tilgange”, fortæller Inge Merete Pedersen, en af de børnehaveklasselærere, der har deltaget i projektet. →



modelfotografi

Med projektet “Motorik 8270” ønsker foreningen Højbjerg Træning at sætte fokus på, hvordan fysisk aktivitet kan gavne bevægelsesevner, adfærd og sociale relationer

→ Som eksempel på en ny måde at håndtere børnene på fortæller hun om en pige, der førhen har haft opmærksomhedsproblemer, men som nu sidder på en gymnastikbold i timerne. “Når hun sidder på bolden, giver det hende ekstra sansestimulering. Det styrker hendes muskelspænding og intensiverer signalerne til hjernen, hvilket alt sammen betyder, at hun ikke længere falder hen. Lige nu er hun supermotiveret for bogstaver og tal og skriver og gør ved. Der har simpelthen åbnet sig en helt ny verden for hende, og det har også smittet af på det sociale”, siger Inge Merete Pedersen.

“Hun har fået en helt anden energi og pondus”, supplerer SFO-pædagog Bo Thestrup, der kender pigen fra skolefritidslivet. “Træningen har betydet, at hun er kommet meget mere med hos de andre piger. Det kan jo være vanskeligt at vurdere, om fremgangen hos børnene skyldes ekstra træning eller almindelig udvikling, men i tilfældet med denne pige, som er det, man kalder et lavtonus-barn, er der ikke tvivl om, at arbejdet med sansemotorik har gavnnet på flere fronter.”

Både Kragelundskolen og Skåde skole fortsætter med sansemotorikken, både ved at lave nye hold og ved at inddrage principperne i deres aktiviteter i øvrigt. På den ene skole er en lærer nu ved at tage en motorisk efteruddannelse, og på den anden er der planer om det samme.

Summen af hverdagslivet

Højbjerg-Træning ønsker med projektet at sætte fokus på, hvordan fysisk aktivitet kan gavne motorik, adfærd og sociale relationer. Bevæggrunden er en generel motorisk tilbagegang blandt børn.

“I løbet af de sidste 15 år er der sket en stor tilbagegang med børns motorik hér i landet. I en klasse på 24 kan måske 3-4 finde ud af gadedrengeløb, men det burde de alle sammen være i stand til. Det er en fundamental krydsbevægelse. Kulturen i dag betyder, at børnene ikke bliver kropsligt udfordret i samme omfang som tidligere. I dag er der en tendens til, at forældre bærer deres børn igennem tilværelsen. De bliver transporteret siddende i biler eller stående på små skateboards påsat lillesøsters barnevogn. Jeg har stor forståelse for, at folk har travlt, men når du har tid, så tag dog cyklen”, lyder opfordringen fra motoriklærer Majbritt Mørk – en af de instruktører, der har undervist på projektet, og hun fortsætter: “En af styrkerne ved dette projekt er helt klart, at vi har fået forældrene aktivt inddraget. De har fået instrukser og øvelser med hjem, som supplement til den træning, der foregik i skole- og SFO-regi. Og de har i øvrigt været glade for at deltage i projektet.”

Anders Kragh Jespersen, konsulent i DGI og formand for Højbjerg-Træning, supplerer: “Det er summen af vores hverdagsliv. Hvis man ikke er bevidst fysisk aktiv i dagens Danmark, så er man i stor risiko for at være inaktiv. I foreningen møder vi jo dem, der allerede er aktive, men når vi i et projekt som dette går ind i skolerne, får vi også fat i alle de andre. Samtidig har vi fået bygget nogle nyttige broer mellem skole-, og fritids- og foreningsliv”, slutter han.

Kontaktoplysninger: se oversigten s. 21

Man bliver ikke bedre til matematik ved at klatre i træer

Thomas Moser er forsker ved Learning Lab Danmarks konsortium for "Leg og Læring" og har bl.a. forsket i forholdet mellem motorisk færdighed, kognition, sprog og selvopfattelse hos børn. Han arbejder på at dokumentere, hvad fysisk bevægelse kan betyde for læring – og på at afkræfte gamle myter.

"Jeg mener selvfølgelig, at det er utroligt vigtigt og nyttigt at dyrke idræt, men hvis man påstår, at fysisk aktivitet kan gavne både det ene og det andet, og det viser sig ikke at passe, så skader man den gode sag. Man bliver ikke bedre til matematik ved at klatre i træer." I sit arbejde inden for forskningsområdet krop og læring støder Thomas Moser på mange myter om, hvad fysisk bevægelse kan bidrage til. Han arbejder med forskellige former for læring og har bl.a. gjort det til opgave at dokumentere, hvad man rent faktisk kan sige om sammenhængen mellem den kognitive læring, dvs. evnen til at erhverve og bruge kundskab og viden, og det motoriske.

Hvis du har det i hovedet, så har du det også i benene

I et stort forsøg med 232 6-7-årige børn undersøgte Moser forbindelsen mellem det motoriske og det kognitive niveau ved at lade børnene gennemgå en række tests, der gav et billede af dels deres motoriske færdigheder, dels deres kognitive evner, herunder sprog, intelligens, hukommelse og selvbillede. Resultaterne af undersøgelsen viste, at der er en sammenhæng.

"Der er en statistisk sammenhæng mellem det kognitive og det motoriske niveau på en sådan måde, at de kognitivt dygtige også er motorisk dygtige, og omvendt. Dvs. at forestillingen om, at

Thomas Moser, cand. scient. i idræt fra Universität Wien & ph.d., er ansat som forsker ved Learning Lab Denmark, Danmarks Pædagogiske Universitet og som professor ved Høgskolen i Vestfold i Norge.



hvad du ikke har i hovedet, det har du i benene, er en myte. Tværtimod er det dokumenteret, at børn med indlæringsvanskeligheder eller adfærdsproblemer ofte også har problemer med det motoriske, men det er udelukkende en statistisk sammenhæng. Det ene følger ikke af det andet. Med andre ord: Godt nok har ordblinde oftere end andre motoriske problemer, men det betyder ikke nødvendigvis, at de motoriske problemer er årsagen til deres ordblindhed.”

Bevægelseslege styrker kommunikationen

Det kan være vanskeligt at vide, hvad der skyldes hvad, og teorier og empiriske erfaringer inden for forskningsområdet stemmer ikke altid overens. Men for børn med et svagt udgangspunkt er der opløftende resultater. Et andet af Mosers forsøg viste nemlig, at sprogligt svage børn havde gavn af psykomotorisk træning. I psykomotorikken arbejder man med at tilrettelægge forløb, der opfordrer barnet til at udfolde og udfordre sig selv, f.eks. via ele-

menter som bevægelseslandskaber med klatring og bevægelseslege, hvor samarbejde og åbne bevægelsesopgaver er et væsentligt element. Det at kunne mestre noget selv og sammen med andre står i centrum.

Forsøgene viste, at den sproglige fremgang efter 10 uger med en times træning dagligt var tre gange så stor hos de sprogligt svage børn, i sammenligning med den gruppe, der ikke havde sproglige vanskeligheder. Dette forhold leder Moser til at konkludere, at selve træningsformen kan være årsagen til undersøgelsens resultater.

”Begge grupper havde motorisk fremgang, så det væsentlige var ikke det motoriske. Min forklaring på denne undersøgelses resultater er, at de didaktiske og pædagogiske metoder, vi arbejdede med, førte til, at børnene kommunikerede meget. Det at krop og aktivitet kom i fokus på en sjov og kreativ måde, har styrket børn- →

→ enes engagement og delagtighed i sociale processer, og dermed har de brugt sproget mere. For børn med et svagt udgangspunkt er der desuden større rum for udvikling. Et forhold der også gælder bl.a. udviklingshæmmede, hvor fysisk træning kan have en gavnlig indflydelse i form af bedre livskvalitet, styrket sociale færdigheder og øget intelligens.”

De gode læringsforudsætninger

Idræt har en indirekte effekt på en række områder. Moser mener, at der skal sættes mere på at udnytte de sociale og kommunikative kompetencer, som skabes i situationer med fysisk aktivitet. Dette kan understøtte de generelle læringsforudsætninger.

”Forskningen tyder på, at fysisk træning er gavnlig for børns sociale funktioner, deres sprog, selvbillede og tro på egen mestringsevne. Dét kan betyde, at de får et bedre grundlag for at lære. Skaber du et godt socialt klima i klassen, har du skabt et godt grundlag for læringsprocessen.” Og det gælder selvfølgelig også de hjemlige omgivelser.

”Mine egne børn har meget frie fysiske rammer. Via deres fysiske udfoldelse har de opbygget en kropslig selvtilid, en nysgerrighed, en holdning til, at man kan jo godt prøve at se, hvordan det går.

Det er ikke min opgave at sørge for, at mine børn ikke falder og slår sig. Det er min opgave som far eller pædagog at se til, at de ikke kommer til skade. På den måde oplever børn nemlig, at de kan klare sig, at der er noget, de mestrer.

Jeg er helt overbevist om, at dette har betydning for deres tilgang til læring. Hvis du ikke er ængstelig, men har en vis kropslig tryghed, så kan det have en støttende og fremmende effekt, der kan hjælpe dig i en læringsituation – men der er ikke nogen automatik i det heller.”

Perspektiv

Thomas Moser, der også har erfaring som instruktør i handicapidræt, optrådte på Handicapidrættens Videnscenters nordiske konference ”Idræt, handicap, læring”. Handicapidrættens Videnscenter har desuden i fællesskab med Dansk Handicap Idrætsforbund og Dansk Skoleidræt udgivet publikationen ”Tilpasset idræt i skolen”, der giver konkrete bud på aktiviteter for handicappede og ikke-handicappede elever med sigte på en inkluderende idræt-sundervisning i folkeskolen. Både konferencen og publikationen er blevet til med støtte fra den danske EYES-pulje.



Alternativ idræt og aktiv rekruttering

Den lille sydfynske kommune Egebjerg har været tovholder på et samarbejdsprojekt mellem skoler, friskoler og foreninger i kommunen. Resultaterne er synlige: Flere børn motionerer mere, og foreningerne har fået rekrutteret nye medlemmer.

“Vores kongstanke er, at skoler og foreninger skal have meget mere samarbejde. Det er dog to vidt forskellige verdener. Processen har derfor været at samle folk fra begge lejre og lade dem lufte deres fordomme. Fordomme som f.eks., at skolefolk kun gider at lave noget, når de får timer for det, og at foreningerne fokuserer for meget på eliteidrætten. Derefter har de fundet frem til, at der bag fordommene egentlig findes nogle ret fornuftige mennesker, og at den fælles brugergruppe, nemlig børnene, er et væsentligt argument for at arbejde sammen”, fortæller Cathri Jepsen, viceinspektør i Ungdomsskolen i Egebjerg, om udgangspunktet for kommunens projekt.

I projektet “Samarbejde mellem foreningsliv og skolerne i Egebjerg kommune om alternativ bevægelsestilbud til børn” har samtlige fire folkeskoler og to ud af tre friskoler deltaget i fællesskab med ti af kommunens foreninger. Der blev fløjtet op til Skolesport, som projektet også hedder, i 2004, og aktiviteterne fortsætter.

Drengene vil dyrke kampsport, pigerne er vilde med dans
For at få taget hul på diskussionen om, hvad der kunne gøres for idrætsdeltagelsen blandt kommunens børn, foretog fritidsafde-

lingen en stor spørgeskemaundersøgelse. Egebjergs 1000 skolebørn blev spurgt om, hvad de lavede i deres fritid, om de gik til idræt, og hvad de kunne tænke sig at gå til. Ca. 900 besvarede spørgeskemaet.

“Undersøgelsen viste, at mange af de yngre børn ikke benytter foreningerne. De vil egentlig gerne gå til noget, men hvis der ikke er tradition for det i familien, kommer de ikke af sted. Samtidig fik vi at vide, hvad børnene og de unge havde lyst til at gå til. Kort sagt: Drengene er til kampsport, og piger i alle aldre er vilde med dans. Vi fremlagde undersøgelsen på et stormøde i kommunen, hvor alle foreninger og skoler var inviteret. På mødet diskuterede vi så konkrete samarbejdsmuligheder med udgangspunkt i, hvad vi kunne gøre for at få flere børn motiveret til mere idræt, herunder foreningsidræt”, beretter Cathri Jepsen.

Efterfølgende har kommunens børn fået tilbud om at deltage i idrætsaktiviteter, typisk to timer en gang om ugen direkte i forlængelse af deres skoledag. Idrætsaktiviteterne spænder bredt fra traditionelle foreningsidrætsgrene, som fodbold, håndbold og badminton, til mere alternative aktiviteter, f.eks. cykling, tennis, dans og bueskydning. Børnene bliver introduceret til foreningernes udbud, samtidig med at de får mulighed for at afprøve nogle af de aktiviteter, som de selv efterspurgte i fritidsundersøgelsen. Kommunen vurderer, at 185 børn indtil videre har takket ja til tilbuddet.

Instruktører fra foreningerne forestår undervisningen i samarbejde med lærer og pædagoger fra henholdsvis skoler og SFO'er. Unge fra 7. - 9. klasse, som har taget et 20 timers juniorlederkursus, medvirker som hjælpetrænere til at afvikle aktiviteterne. →



→ Derudover deltager instruktører, som underviser i alternative discipliner, der ikke er repræsenteret i foreningerne.

Det handler om bevægelsesglæde

At børnene har fået prøvet kræfter med nye idrætsgrene, har virket motiverende. Repræsentanter fra de involverede skoler understreger, at det handler om, at børnene skal synes, det er sjovt, og om at få de børn med, der er inaktive eller idrætssvage.

“Det handler først og fremmest om bevægelsesglæde. Ved at lave aktiviteter uden for skoletiden og ved at give børnene en smagsprøve på alternative aktiviteter har vi både fået idrætsstærke og idrætssvage børn med. Vi har haft nogle gode oplevelser med børn, der har kæmpet og klaret nye udfordringer. De er vokset og har flyttet sig. Derudover har børnene fået kendskab til foreningerne, og hvad de kan tilbyde. I forbindelse med vores skolesport har lærere, pædagoger fra SFO'en, juniorledere og foreningsfolk arbejdet sammen, og det har været givende, selvom der også har været barrierer. F.eks. er det svært for foreningerne at stille med frivillige instruktører så tidligt på eftermiddagen”, siger Ole Gjøtterup, lærer ved Stenstrup Skole.

Stenstrup Gymnastikforening er en af de foreninger, der har lagt instruktører til en introduktion af håndbold på den lokale skole. Foreningen gik med i projektet bl.a. for at rekruttere nye medlemmer til klubben. “Vi arbejder på at gøre håndbold attraktivt for de 5-12-årige og vil altså meget gerne have nye medlemmer i den aldersgruppe til klubben. Det har vi fået. Medlemstallet i klubben er fordoblet efter projekts start fra 75 til 150 medlemmer. Foruden den fine rekruttering til klubben har det været særdeles positivt at

arbejde sammen med skolen. Generelt er skolerne i området blevet mere opmærksomme på os foreninger, og det kan komme børnene til gavn”, konkluderer Kresten Rasmussen, ungdomsansvarlig i Stenstrup Gymnastikforening.

Der er indlysende fordele ved at forankre et samarbejdsprojekt på kommunalt plan som hér i Egebjerg. “Der er klart, at vi i kommunen har et overblik, som vi kan benytte os af i forbindelse med organiseringen af projektet, men derudover har vi et andet overskud. Det er vores arbejde, og vi får tid og penge for det. Foreninger og skoler har så meget andet at se til. De har i denne sammenhæng kun skullet koncentrere sig om deres kerneydelser, nemlig idrætten og børnene”, slutter Cathri Jepsen.

Perspektiv

Egebjerg Kommunes projekt er inspireret af Dansk Skoleidræt og Danmarks Idræts-Forbund “Projekt Skolesport”. Et projekt som over en 3-årig periode skal etablere tre skolesportprojekter i 20 kommuner. Organisationerne modtog i 2004 støtte til dette arbejde fra Kulturministeriets udviklingspulje “Børn og unge i bevægelse”.

Idéen med aktiv rekruttering blev også afprøvet af Gl. Rye Skole, der i Året for Uddannelse gennem Idræt afviklede en temauge om idræt. Formålet med dette projekt var bl.a. at introducere skolens børn til idrætsgrene i foreningerne i den nærliggende by Ry med henblik på at styrke deres idrætsaktivitet og deltagelse i foreningerne.

Kontaktoplysninger: se oversigten s. 21

Et internationalt idrætsakademi

Ildrætsorganisationen **ISCA** fik i 2004 etableret en international platform for efteruddannelsesaktiviteter i foreningsregi. **ISCA** ønsker dermed at sætte fokus på livslang læring i en europæisk og, på sigt også, global sammenhæng.

“Det er jo ikke sikkert, at man altid selv får de bedste idéer” – lyder et af argumenterne for ISCA's engagement i det internationale foreningsarbejde. Budskabet kommer fra Mogens Kirkeby, ISCA's sekretariatsleder, der sammen med en lille flok på 5-6 danske og internationale medarbejdere arbejder på at sammenbringe sports-, kultur- og ungdomsorganisationer verden over om fælles aktiviteter. ISCA fungerer som paraplyorganisation for en række internationale idræts- og kulturorganisationer, fortrinsvis NGO'er. Sekretariatet holder til i DGI-byen i København.

ISCA har været hovedkraften bag etableringen af et internationalt akademi for breddeidræt: IASFA. Forkortelsen IASFA står for “International Academy of Sport for All”. ISCA var et ud af kun to danske projekter, der kom igennem nåleøjet og modtog midler fra EU-puljen i det Europæiske År for Uddannelse gennem Idræt.

Organisationernes udvikling og overlevelse

Akademiet består i et samarbejde mellem en række europæiske idrætsorganisationer om udbud af efteruddannelses tilbud til frivillige i organisationerne. Til grund for projektet ligger et ønske om at udvikle organisationerne.

“De frivillige udgør drivkraften i organisationerne i de fleste europæiske lande. Udviklingen og overlevelsen af organisationerne står og falder altså med disse frivillige, med deres kvaliteter og kvalifikationer. Det er derfor uhyre vigtigt hele tiden at have fokus på en opgradering af instruktører, administrative medarbejdere og ledere. I de forskellige lande findes der på nationalt plan allerede efteruddannelsesinitiativer. Vi tænkte derfor, at det ville være en god idé at gå et skridt videre og inddrage den internationale dimension, som vi mener kan bidrage med noget særligt i denne sammenhæng”, fortæller Mogens Kirkeby.

Livslang læring i et internationalt perspektiv

“Hele samfundsudviklingen går jo i retning af mere internationalt samarbejde, og hér bør organisationerne følge med. Der er ikke længere nok blot at passere amtsgrænsen. Blandt mange unge er der en naturlig forståelse af, at det internationale er deres verden. For dem vil det f.eks. ikke være tilstrækkeligt at tage en national uddannelse. De vil søge til udlandet i en del af deres uddannelsesforløb, også fordi de ved, at det vil være noget, virksomhederne efterspørger. Organisationerne skal også afspejle denne udvikling →

→ og disse nye muligheder. Det handler om interkulturelt samarbejde og læring; man skal med andre ord forstå og kunne agere uden for Andedammen. Derudover er det stimulerende med det internationale. Det er sjovere, når bolsjerne er blandede”, konstaterer Mogens Kirkeby.

I ISCA tror man på, at der i fremtiden vil vise sig et decideret boom i interessen for uddannelsesinitiativer som IASFA. ”Erfaringer viser os, at der er stor interesse for uddannelse blandt de frivillige. Denne interesse korresponderer fint med det fokus, der er ved at komme på livslang læring i samfundet som sådan. Med IASFA kan vi være med til at løfte en del af denne opgave, og vi er lydhøre over for de forskellige behov og ønsker til efteruddannelse, der er eller opstår. I øjeblikket er vi f.eks. opmærksomme på, hvad der sker inden for sundhedsområdet, og på hvad foreningsinitiativer kan betyde for integration af minoritetsgrupper”, beretter Mogens Kirkeby.

Det bedste fra begge verdener

Året 2004 gik med kortlægning, behovsanalyse samt organisering af projektet. I kortlægningsfasen deltog repræsentanter fra europæiske universiteter. De har leveret input, bl.a. i form af en rapport.

”Forskerne kunne bidrage med oplysninger om tradition og historie for efteruddannelse af instruktører og ledere i andre lande og

komme med bud på betydningen af denne form for uddannelse for organisationslivet. Det gav os ideer til, hvordan vi kunne gribe projektet an. Samtidig var det vigtigt for os at få bygget bro mellem det formelle uddannelsessystem og vores egen verden, bl.a. med henblik på overførelse af viden. De kurser, som vi i IASFA producerer, kan godt være tilrettelagt i samarbejde med et universitet eller med resurser derfra. Det skal bare foregå i et non-formelt regi”, fortæller Mogens Kirkeby, og han fortsætter:

”Det er væsentligt at pointere, at vores non-formelle uddannelsesinitiativer har nogle andre kvaliteter end det etablerede uddannelsessystem. I det frivillige miljø lægger vi meget vægt på det at deltage og være aktiv. Vi har et ønske om at anvende netop disse kvaliteter til at udvikle indhold og læringsmetoder i undervisningen. Samtidig er vi opmærksomme på fordelene ved certificering og anerkendelse af kompetencer for de uddannelser, vi tilbyder, og hér kan vi låne fra det formelle uddannelsessystem. Det drejer sig om at tage det bedste fra begge verdener.”

Læs mere om ISCAw på: www.isca-web.org

Læs mere om IASFA på: www.iasfa.org

Mogens Kirkeby er uddannet cand. scient. i idræt og samfundsfag. Han har tidligere arbejdet som koordinator i Dansk Røde Kors, og har siden 1998 været generalsekretær i ISCA.

Eksempler på kurser i IASFA-regi

ISCA estimerer, at der i 2005 kommer til at foregå 8-10 arrangementer i IASFA-regi med omkring 500 deltagere. Eksempler fra IASFAs kursuskalender 2005:

- Internationalt ekspertseminar om planlægning og gennemførelse af store festivalbegivenheder, Berlin, Deutscher Turner-Bund
- Internationalt seminar om involvering af unge i det frivillige foreningsarbejde, København, DGI
- Seminar for unge foreningsledere om international projektløse, Århus, DGI
- 3. internationale gymnastik forum for ledere, administrative medarbejdere og instruktører, Brasilien, State University of Campinas

Kropslig Intelligens

I dette uddrag fra essayet "Kropslig intelligens" perspektiverer Hans Bonde temaerne læring og bevægelse med overvejelser over begrebet kropslig intelligens. Den kropslige intelligens er, ifølge forfatteren, underkendt i skolen og det øvrige uddannelsessystem, men vælger vi at lægge mere vægt på de kropslige-kinæstetiske kompetencer, vil vi kunne understøtte vores børns og unges læring – og det gælder ikke mindst for drengene.



Ifølge den amerikanske psykolog Howard Gardner bygger skolesystemet i den vestlige verden på en dyrkelse af en mindre del af den menneskelige intelligens: Den verbale og den matematiske. Gardner argumenterer bl.a. i Multiple Intelligences fra 1993 for, at mennesket herudover har mindst fem andre intelligensområder: den musiske, den kropslige, den rumlige og forståelsen af sit eget jeg og af andre mennesker. Det kropsligt intelligente menneske kan være den ekvilibristiske fodboldspiller eller den mesterlige håndværker. Den rumligt intelligente er måske figurativ maler eller grønlandser med en særlig fornemmelse for sne. Mennesket med intra- eller interpersonel intelligens er måske karakterskuespiller eller digter.

Resultatet af det vesterlandske intelligensbegreb bliver dels en begrænsning af den enkelte elevs udviklingsmuligheder, dels at de elever, som måske har deres talenter på ikke verbalt-matematiske områder, regnes som ikke-intelligente problembørn.

Kropslighed og mandekultur

Når det i dag er særligt iøjnefaldende, at skolen underprioriterer den kropslige intelligens, skyldes det, at den også hensynger i det

øvrige samfundsliv ikke mindst i mandekulturen, som her vil være i fokus. Hvor den fysiske styrke og tekniske snilde var vigtig for den traditionelle håndværkermænd, kan den svageste kvindefinger i dag løfte ti tons ved et tryk på en knap. Hvor snedkeren tidligere forarbejdede hvert enkelt vinduesramme for sig, skal han nu sætte to hundrede vinduer sammen af færdige dele til typehuse. Hvor en mand tidligere kunne føle en selvfølgelig "tavs" sammenhæng mellem sine kræfter, sin evne til at gå i ét med materialer, redskaber og sin maskulinitet, må han nu enten indstille sig på en udhuling af sin faglige stolthed eller gå over i computerbranchen.

En ung lærling, som i dag vil udvikle sine evner til "visuelt intelligent" at efterligne sin mesters arbejde med materialerne, risikerer at skulle bruge store dele af sin læretid på at læse manualer på engelsk. Det er en sørgelig kendsgerning, at et fænomens kvaliteter ofte først fremtræder, når det er gået tabt. Mesterlæren er traditionelt blevet opfattet som et feudalt levn, som tillod en mester at udpine de unges arbejdskraft uden at give dem en ordentlig uddannelse, populært sagt ølhentning frem for oplæring. Uden at ville romantisere mesterlæren, kan den dog siges, at have været et af de få steder i vort samfund, hvor viden kunne over- →

Professor Hans Bonde, ph.d. & Dr. Phil, er ansat som professor ved Institut for Idræt ved Københavns Universitet, hvor han bl.a. forsker i idrætshistorie og køn. Derudover er han kendt som foredragsholder og debattør. I kraft af sin position inden for området har Hans Bonde siddet i styregruppen bag det danske År for Uddannelse gennem Idræt.

→ føres igennem visuelle og taktile erfaringer formidlet i den tætte atmosfære mellem mester og elev. Mesterlæren var en ø i vort mere og mere intellektualiserede samfund, hvor unge uden de store evner til abstraktion kunne lære direkte gennem imitering af og identifikation med mesteren.

Amtspsykolog for Fyns Amt, Steen Hilling, har testet elever fra tre efterskoler for bogligt svage elever og med baggrund i Gardners teorier vist, at mange unge mennesker, som var ved at blive tabt i vores skolesystem, her har fået succesoplevelser inden for det, de er gode til. I stedet for at sige "du er dum, og evner ikke at lære noget", siges der: "Du er kropsligt intelligent", og en elev går simpelthen sammen med fx en dygtig svejser og efterligner hans arbejde uden mange forklaringer.

Rulletrappesamfundet

Når dyrkelsen af sport i dag nærmest har nået kultiske højder, er det efter min mening en reaktion på det rulletrappesamfund, vi er ved at udvikle. I dag er det sådan, at rulletrapperne på stationerne, som vel oprindeligt var udviklet til svagelige og/eller ældre personer benyttes af alle, ligesom en bil nærmest anses for en menneskeret, så vi kan køre uanstrengt ned til idrætshallen og "gøre noget for vores krop". Vi bærer stadig rundt på vores tipoldeforældres drøm om at kunne slippe for det nedslidende og skadelige fysiske arbejde, skønt truslen i dag er, at vi bliver for overvægtige og vores bevægeapparat sygner hen. Sporten er

blevet et felt, hvor vi kan hylde den kropslighed som er under afvikling i det øvrige samfundsliv. De unge idrætsudøvere kan her indgå i mesterlærelignende processer, hvor evnen til visuelt at aflæse trænerens bevægelser er central.

Skolen bør tage udfordringen fra sportens popularitet op og opprioritere idrætsundervisningen. Der er fortsat mange unge, der slet ikke får udviklet deres kropslige intelligens, og det er efter min mening skolens opgave som almindennende, at undervise eleverne i bredere bevægelsesregistre end de enkelte sportsgrenes ofte meget énsidige bevægelsesmønstre. En opprioritering af det kropsligt-kinæstetiske område ville være til stor fordel ikke mindst for de mange drenge, som har svært ved at sidde stille, og som søger mod dramatiske og grænsesøgende fysiske lege.

Der er intet der tyder på, at der sker overførelse fra et intelligensområde til et andet, at man fx bliver bedre til at løse matematikopgaver ved at spille fodbold, men ikke mindst drengebørns ubrugte motoriske energi underminerer stærkt deres koncentration og dermed også hele klassens mulighed for fordybelse. Dertil kommer, at én intelligensform sjældent står alene. Geometri fx kræver ikke kun matematisk, men også rumlig intelligens. Pædagogik kræver verbalt-logiske evner, sans for eget og andres indre, kropsligt-kinæstetiske kompetencer (kropssprog), og en vis rumlig fornemmelse for at kunne kommunikere med klassen som helhed.

Oversigt

Oversigt over samtlige 19 projekter der har modtaget tilskud fra Undervisningsministeriets og Kulturministeriets pulje, EYES-DK.

**Aalborg Ungdomsskole:
Pigernes Dojo.**

I fællesskab med Sportskarate DK tilrettelæge ungdomsskolen et undervisningsforløb i karate for tosprogede piger med henblik på en kulturel udveksling mellem pigerne og foreningen.

Kontakt: Aalborgs Ungdomsskole; Godthåbsvej 8; 9400 Nørresundby; bl-kultur@aalborg.dk

**Aarhus Universitet,
Center for Idræt:
Dannelse og uddannelse i idræt – pædagogiske og samfundsrelaterede diskurser om idræt og folkesundhed.**

En tredageskonference med deltagelse af 115 danske og internationale forskere, undervisere og konsulenter inden for idræt og folkesundhed.

Kontakt: Aarhus Universitet, Center for Idræt; Katrinebjerg 89C; 8200 Århus N

**Amtsgymnasiet i Hadsten:
Idrætsprofil og sundhed hos gymnasieelever.**

Projektet bestod i en idrætsprofilundersøgelse, oplæg om sundhed og livsstil samt en række idrætsaktiviteter. Formålet var at motivere eleverne til at være fysisk aktive. DGI var samarbejdspartner.

Kontakt: Amtsgymnasiet i Hadsten; Ellemosevej 30; 8370 Hadsten; amtsgymnasiet.i.hadsten@hadsten-gym.dk

**Danmarks Idræts-Forbund:
Idrætsbørnehavekonference.**

DIF og Peter Sabroe Seminarieret har fostret ideen om idrætsbørnehaver. De er grundlagt på den antagelse, at et øget fokus på krop og bevægelse styrker børnenes fysik, kreativitet, sprog og sociale kompetencer. Konferencen samlede op på erfaringerne inden for området.

Kontakt: Danmarks Idræts-Forbund; Idrættens Hus; 2605 Brøndby; dif@dif.dk

**Dansk Handicap Idrætsforbund:
Idrætsstævner for skoleelever med handicap.**

Elever med syns- og bevægelseshandicap og ikke-handicappede elever har lavet fælles idrætsaktiviteter. Formålet har bl.a. været at inspirere og motivere idrætslærere til at undervise i discipliner med henblik på at integrere handicappede elever i undervisningen. Samarbejdspartnerne var Dansk Skoleidræt og Handicapidrættens Videnscenter.

Kontakt: Danmarks Handicap Idrætsforbund; Brøndby Stadion 20; 2605 Brøndby; handicapidraet@dhif.dk

**Egebjerg Kommune:
Samarbejde mellem foreningsslivet og skolerne om alternative bevægelsestilbud til børn.**

På baggrund af projektet er der blevet etableret samarbejde mellem en række af kommunens foreninger og skoler. Projektet har bl.a. sat fokus på rekruttering af idrætsvage børn, relationen mellem idrætslærere og foreningsledere og udbuddet af aktiviteter.

Kontakt: Egebjerg Kommune – fritidsafdelingen; Svendborgvej 135; 5762 V. Skerninge; egebjerg@egebjerg.dk (se artiklen s. 15)

FFIH Foreningen til fremme af idræt i Holmbladsgade:

AmarZone – et modelprojekt for idræt og integration blandt indvandrerpiger.

Projektet har i samarbejde med et lokalt netværk rekrutteret piger med indvandrerbaggrund til idrætsaktiviteter. Baggrunden er denne gruppes manglende deltagelse i foreningslivet samt sundhedsmæssige aspekter. Formålet har været at skabe et bevægelsesforum kun for piger og at få dem ind i de lokale foreninger.

Kontakt: FFIH; Jemtelandsgade 3,2; 2300 Kbh. S; info@ffih.dk (se artiklen s. 6)

Gl. Rye Skole:

Skole og idrætsforening – et samarbejde.

Projektets formål har været at få etableret et samarbejde mellem skole og foreningsidrætten i Ry Kommune. Byens idrætsforeninger har som projektets samarbejdspartnere præsenteret deres idrætstilbud for eleverne i forbindelse med en temauge om idræt, sundhed og uddannelse.

Kontakt: Gl. Rye Skole; Nyvej 1; 8680 Ry; Gl.Ryeskole@ry.dk

Handicapidrættens Videnscenter:

Nordisk konference: Idræt, handicap, læring.

Formålet med konferencen var at præsentere et spektrum af erfaringer, forskningsresultater og undervisningsmetoder, der tager udgangspunkt i idræt og fysisk aktivitet i relation til mennesker med handicap.

Kontakt: Handicapidrættens Videnscenter; Havnevej 7; 4000 Roskilde; post@handivid.dk

Højbjerg-Træning:

Motorik 8270. Et skole – foreningssamarbejde.

I samarbejde med lokale skoler har projektet igangsat screening og efterfølgende ekstra motorisk træning for inaktive/motorisk svage børn. Forældresamarbejde og efteruddannelse af pædagogisk personale har været nogle af projektets omdrejningspunkter.

Kontakt: Højbjerg-Træning; Naglesvej 1; 8270 Højbjerg; formand@hoejbjergtraening.dk (se artiklen s. 9)

Hørning Produktionsskole:

Tryk bevægelse.

Projektets formål var at forbedre livskvaliteten og sundhedstilstanden hos en gruppe unge med

vægtproblemer og spiseforstyrrelser. Der har været sat fokus på følgende områder: krop, bevægelse, arbejde, skole, psykologi og ernæring. Samarbejdspartnerne har været DGI og Hørning Idrætsforening.

Kontakt: Hørning Produktions-skole; Skanderborgvej 6; 8362 Hørning; hpskole@mail.dk

IOAPA.DK:

Olympisk Ungdomscamp 04.

Formålet med projektet var at ud-brede olympiske værdier til unge gennem idrætsaktiviteter, fortællinger og diskussioner. Og derved fokusere på: personlig udvikling, respekt, fairplay, lederskab og personlig målsætning. Der opstod problemer i forløbet, men foreningen vil realisere projektet i anden sammenhæng.

Kontakt: ioapa@ioapa.dk

Københavns Cirkus Klub:

Nordvest Cirkusidrætsskole.

Kursus for de lokale børn i cirku-sidræt med det formål at skabe et anderledes bevægelsestilbud og indfange marginaliserede unge. Samarbejdspartneren har været den lokale Bellahøj Skole.

Kontakt: Københavns Cirkus Klub; Rentemestervej 24 st. tv.; 2400 Kbh. NV; kck@cirkusklub.dk

Køng Idræthøjskole:

Interkulturel Idræts-iværksætter.

Med workshops, oplæg og spil er der i samarbejde med partneren DGI blevet sat fokus på interkulturelle værdier, og på hvordan idrætten kan bruges i integrationsøjemed.

Kontakt: Køng Idræthøjskole; Fåborgvej 15; 5620 Glamsbjerg; koeng@koeng.dk

Maribo Ungdomsskole – fritidsklub:

Idræt på – i – ved vand.

Et idrætsprojekt der kombinerede en kulturhistorisk rejse gennem tiden med indsigt i sammenhængen mellem kalorieindtag, energi og forbrænding via aktiviteter ved vand. Samarbejdspartneren er Maribo Kajakklub.

Kontakt: Maribo Ungdomsskole; Nørrevang 19 A; 4930 Maribo; ungdomsskole@maribo.dk

Rødekre Idrætsforening:

Syn på idræt efter skoletid.

Formålet med projektet har været at skabe forståelse for, at fysisk aktivitet kombineret med sjov, idræt og leg med bold fremmer motoriske færdigheder,

det almene velbefindende og indlæringsvevnen. Samarbejdspartnerne har været en lokal SFO og Jydsk Håndbold Forbund.

Kontakt: Rødekre Idrætsforening; Borgerhuset; 6230 Rødekre; rif@roedekro-if.dk

Sundheds CVU Aalborg:

Banebryder – idræt for studerende.

Idrætsdag med fokus på sundhed og forebyggelse i samarbejde med Aalborg Studenternes Idrætsforening (AASI). Teoretiske oplæg og praktiske workshops samlede studerende på landets første Sundheds CVU.

Kontakt: Sundheds CVU Aalborg; Selma Lagerlöfsvej 2; Postboks 8317; 9220 Ålborg Øst; scvua@scvua.dk

TEC:

Håndværker OL.

Projektet var et internationalt mini-sportsstævne for lærlinge fra TEC og en række internationale samarbejdsinstitutioner med det formål at sætte fokus på samarbejde på tværs af forskellige sprog og kulturer samt at skabe et motiverende sportsmiljø.

Kontakt: TEC; Nordre Fasanvej 27; Postboks 204; 2000 Frederiksberg; tec@tec.dk

Ådalsskolen:

Fri så det mærkes.

Ådalsskolen har i samarbejde med Orienteringsklubben Esbjerg og Dansk Orienterings-Forbund gennemført et oplevelses- og undervisningsforløb i naturen for skolens 500 elever. Projektet kombinerer natur, undervisning, oplevelser og bevægelse.

Kontakt: Ådalsskolen; Åmosevej 252; 6700 Esbjerg.



EYES i Europa og Danmark

2004 var det Europæiske År for Uddannelse gennem Idræt, EYES = European Year of Education through Sport.

I forbindelse med året oprettede Undervisningsministeriet og Kulturministeriet en dansk pulje EYES-DK til støtte for projekter, hvor uddannelsesinstitutioner og idrætsorganisationer arbejdede sammen.

Denne publikation fortæller om initiativet, præsenterer udvalgte projekter og perspektiverer temaerne for året: Børn og unge – uddannelse og idræt. Desuden findes en oversigt med kort omtale af samtlige de 19 danske projekter, der modtog tilskud fra puljen EYES-DK.

- I et interview taler Thomas Moser fra Learning Lab Denmark om myter og fakta, hvad angår sammenhænge mellem motorik og læring (s. 12).
- Mogens Kirkeby fra ISCA fortæller om den internationale idrætsorganisationes europæiske EYES-projekt (s. 17).
- Hans Bonde fra Københavns Universitet relativiserer intelligens og læringsbegrebet i sit essay "Kropslig intelligens" (s. 19).
- I en række artikler beskrives konkrete projekter.